

שמירת השבת

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה
מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל, לזיכוי הרבים. נא הדפיסו והפיצו בין מכריכם.

שמירת השבת

ישנם כאלו התוהים ואומרים, מה עושים עסק מתוספת השבת? הרי כל תוספת השבת היא זמן קצר ביותר, עשר דקות לכאן או לשם, מה זה כל כך משנה? העיקר שלא נחלל את השבת, לא נעשה חלילה שום מלאכה מהשקיעה.

האמת היא, שהעיקר הוא אכן עיקר, ועיקר העיקרים הוא שאדם לא ייכשל חלילה בחילול שבת ממש. אבל, יכול להיות שאדם כל ימיו לא יחלל שבת, ובכל זאת לשמירת שבת הוא לא הגיע.

כי שמירת שבת, זה לא רק לא לחלל את השבת, שמירת שבת זה לשמור, ולא לשמור על סתם דבר, אלא על השבת.

המתנה היקרה ביותר

נתאר לעצמינו שנקבל לשמירה את הדבר היקר ביותר שיש למלך הנכבד ביותר עלי אדמות, ונניח אותה בארון הרגיל שלנו, ולא נבדוק אפילו מה קורה עם זה, ובסוף כשיבוא הזמן שנצטרך להחזיר את הפיקדון, יתברר שבאמת לא קלקלנו אותה.

האם שמרנו עליה? לא ולא. אכן, לא יצאנו נפסדים ממנה, יתכן אפילו שלא נענש על כך, כי הרי החזרנו אותה שלימה, אבל לשמור לא שמרנו. אם יתוודע למלך הצורה והאופן שבו הנחנו את החפץ שקיבלנו, הרי שלעולם לא יחזרו לתת לנו שום אות כבוד מהמלך.

כי לשמור על הדבר היקר ביותר של המלך, משמעותו להניח את הדבר במקום הכי שמור, בצורה מכובדת ביותר, ולא להסיח דעת ממנה. כך שומרים באמת שהדבר יישאר שלם ונקי ומכובד.

כך צריך להיות היחס שלנו אל השבת, לשמור עליה מכל משמר, שהרי חז"ל מעידים כי השבת היא המתנה הטובה שקיבלנו מבית גנזיו של מלך מלכי המלכים, אם רק נצליח לעבור את השבת בלי מכשול, וודאי שזה דבר גדול ועצום ביותר, אבל לשמור עליה לא שמרנו.

לשמור מכל משמור

אבל אם נכין את עצמינו מבעוד מועד לקראת השבת, נהיה ערוכים כבר זמן מה לפני בואה, הרי זה שמירת השבת, כך שומרים עליה שלא נבוא חלילה לידי מכשול בכניסת השבת, כך מכבדים אותה בכבוד הראוי.

בוה שונה השבת משאר המצוות, שהרי רק על השבת הצטוונו בתורה לשמור עליה, ושמרו בני ישראל את השבת, על שום דבר אחר לא נאמר לנו הציווי בלשון שמירה, כי רק השבת היא המתנה שעליה אמרו שהיא מתנה טובה מבית גנזיו של הקדוש ברוך הוא.

ולשמור על השבת משמעותו גם לדעת את הלכות השבת, וכפי שהביא המשנה ברורה בהקדמתו להלכות שבת בשם היערות דבש,

שמי שלא למד הלכות שבת על בוריים, לא יימלט שלא ייכשל בחילול שבת הן מדאורייתא והן מדרבנן.

כמה הפלגות של שכר ומעלות עצומות אמרו חז"ל על השומר שבת כהלכתו, ושמירת שבת כהלכתו הוא רק על ידי לימוד הלכות שבת על בוריים, כפי שכתב המשנה ברורה, ואיך נוכל לפספס את כל המעלות העצומות של שמירת השבת?

לא די בכך שלא ניסע במכונית בשבת, לא די בכך שלא נדליק מכשירי חשמל בשבת, כי השבת משמעותה על כל צעד ושעל במשך עשרים וארבע השעות של השבת, ולכן צריך להשקיע רבות בשמירתה, אם בהכנה פיזית לקראת בואה, ואם בהכנה של לימוד ההלכות הנוגעות לה.

לאור האמור, מובן מאוד לשון הפייטן 'כל מקדש שביעי כראוי לו כל שומר שבת כדת מחללו שכרו הרבה מאוד על פי פעלו', וכבר עמדו רבים על כך, שלכאורה איך אפשר לומר על השומר שבת כדת שלא לחלל אותה שכבר על כך שכרו הרבה מאוד? לאור האמור בדברי המשנה ברורה, שמירת שבת כדת מלחלל אותה, משמעותה לשמור עליה על כל משמור, אם בהכנה לקראת בואה ואם בלימוד כל פרטי הלכותיה, ועל זה אמרו ששכרו הרבה מאוד על פי פעלו.

הקולר תלוי בנו

רבים מעוררים על כך, שבדקות האחרונות הסמוכות לשקיעת החמה, עדיין רואים ברחובות הערים ובמרכזי השכונות החרדיות, מכוניות הדוהרות בכבישים, בשעה שהם מלאים בהמוני אדם הצועדים לבתי הכנסיות לבושים בבגדי תפארת השבת, לתפילת קבלת שבת.

לפני שבועות מעטים, יצא לי - כותב שורות אלו - לראות במרכז אחת השכונות, מכונית דוהרת בשעת השקיעה עצמה ובתוכה אנשים בעלי חזות חרדית, כאשר במהירות נסיעתה היא סיכנה את העוברים והשבים שכבר מילאו את הכביש, ובהם אף ילדים קטנים, כשכל העומדים ברחוב באותה עת נדהמו למראה עזות זו. ההלם היה גדול. היה ויכוח בין העוברים באותה עת, אם מדובר היה בשקיעה, או דקה לאחריה, אבל המכונית לא נעצרה באותו רחוב, כך שבטוח שהיא נסעה אחרי השקיעה בפרהסיא.

אין צורך להכביר במילים על חומרת הפיקוח נפש שבדבר, והחילול שבת בפרהסיא שיש בכך, וגודל החילול השם שבזה לעיני כל ההולכים ברחוב באותה עת.

ברור הדבר, שאם היחס שלנו לדקות של כניסת השבת, היה דומה ליחס לשעות של שבת עצמה, זה לא היה יכול להתרחש. יש משום מה איזה זלזול קל מצידנו בשעה של כניסת השבת, וזה גורם לאנשים קלי דעת, לעשות מעשים כאלו בפרהסיא.

פניני הלכה

שאלה: אשה הרוצה להדליק נרות בזמן הדלקת הנרות המתפרסם בלוחות, אך רוצה לפרוש משאר המלאכות קודם לכן, האם יכולה לקבל על עצמה קבלה על תוספת שבת לגבי כל המלאכות מלבד הדלקת הנרות, או שמא אין כל ערך לקבלה כזו?

תשובה: האחרונים דנו אם שייך קבלה על מקצת מלאכות, ובכמה אחרונים מתבאר שאכן שייך לקבל תוספת שבת רק על חלק ממלאכות השבת ולא על כולם, ואף זה נחשב לתוספת שבת. ולפי דברי אחרונים אלו, אכן אפשר לקבל קבלה חלקית על תוספת שבת, אף שעדיין בדעתו לעשות מלאכות מסויימות.

יתר על כן מתבאר בדברי הר"ן, שלכתחילה ראוי לקבל תוספת שבת על כל המלאכות בזמן ארוך קודם השבת, ולהדליק נרות בזמן מאוחר יותר הסמוך ביותר לשבת.

אכן, צריך להדגיש, שמי שמקבל על עצמו לשבות ממלאכות בתורת תוספת שבת, אם רוצה היא עדיין לעשות מלאכות מסויימות כמו הדלקת הנרות, שתגיד בפירוש בפיה שמקבלת על עצמה תוספת שבת למלאכות מלבד מלאכת הדלקת הנרות שעדיין בדעתה לעשות, ולא די בכך שתחשוב כן בלבה, כיון שלדעת כמה פוסקים לא יועיל אם לא אומרים כן בפה בפירוש, ושוב לא תוכל להדליק נרות שבת.

מקורות: ר"ן שבת י, ב מדפי הר"ף בתחילת השורות הרחבות; טורי זהב או"ח רסג, ג; גלינוי הש"ס יומא פא, ב; עמק ברכה עמוד סו; שו"ת הר צבי או"ח א, קלז.

לשון חכמים

וראוי לאדם להתנהג את עצמו בכל ערב שבת קודש להוסיף מחול על הקודש בכל מה דאפשר, כמבואר בתיקונים וז"ל: צריך בר נש בשבת לשנויי בלבושין בשרגא במאכלין, וצריך למהוי מוסיף מחול על הקדש, וכל המוסיף מוסיפין לו נפש יתירה בשבת, וכל הגורע גורעין לו ההיא נפש יתירה ח"ו, עכ"ל, והמגן אברהם (בסי' רסא) הביא בשם הפוסקים שצריך להוסיף מחול על הקדש ב' שעות, ועי"ש.

וכתב בספר התנין: אם נשמתו של אדם בגיהנם, בכל יום שישו מוציאין אותה מגיהנום בעת שהיה רגיל בעולם הזה לשבות, וכן בתוספת מקודש על החול במוצאי שבת המאחר מאחרין אותו שלא להכניסו לגיהנם, והממהר ממהרים אותו להכניסו, ועל כן צריך להזהר בזה מאוד. ומוטל על כל אדם להזהיר בני ביתו על תוספת שבת, וביחוד בימים הקצרים של ימות החורף שרוב נשים מאחרין בהדלקת הנרות עד קרוב לחשיכה רח"ל, וראוי להזהיר אותם בנחת ובתוכחה.

יסוד ושורש העבודה שער ח' פרק א'

אמרת השבת

בברכת התפילה של תפילת מוסף של שבת, אומרים אנו בתוך הברכה 'מענגיה לעולם כבוד ינחלו, טועמיה חיים זכו'.

ביאר החתם סופר, 'מענגיה', אלו המענגים את השבת, 'לעולם כבוד ינחלו', שהרי אמרו חכמים (שבת קיח, א) שכל המענג את השבת זוכה לנחלה בלי מצרים, וכיון שהיא נחלה בלא גבולות, הרי זה נחלה לעולם.

אך גם 'טועמיה', אלו שמחמת סיבה נאלצו להתענות בשבת, ולא עינגו אותה, אלא רק טעמו מתבשילי השבת ופלטו אותם בחזרה כדין היושב בתענית שמותר לו רק טעימה בלבד, 'חיים זכו', יזכו לחיים ארוכים, שהרי המתענה בשבת בעת שכולם מתענגים, קורעים לו גזר דין של שבעים שנה, כפי שאמרו חכמים במסכת ברכות (לא, ב).

(חתם סופר על התורה פרשת פנחס עמוד קמד)

פרשת השבת

וַיְבֹא יַעֲקֹב שְׁלֹם עִיר שְׁכֵם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפְּדוֹן אָרֶם וַיַּחֲנוּ אֶת פְּנֵי הָעִיר:

(לג, יח)

ר' יוחנן בשם ר' יוסי בר חלפתא אמר אברהם שאין כתוב בו שמירת שבת ירש את העולם במדה שנאמר קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה וגו', אבל יעקב שכתוב בו שמירת שבת, שנאמר ויחן את פני העיר, נכנס עם דמדומי חמה, וקבע תחומין מבעוד יום, ירש את העולם שלא במדה שנאמר והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה.

(מדרש רבה בראשית יא, ז)

והדברים טעונים ביאור, הרי גם אברהם אבינו שמר את כל התורה עד שלא ניתנה, ואמרו חז"ל שאפילו עירוב תחומין נהג, ומה זה שאמרו שרק על יעקב אבינו נאמר שהוא שמר את השבת. ופירש העין יוסף, שעל אברהם אבינו לא התפרש בכתוב שהוא שמר את השבת, לפי שלא החמיר לשמור את השבת אף מבעוד יום. אבל על יעקב אבינו התפרש בכתוב שהוא שמר את השבת, לפי שהוא החמיר ושבת מבעוד יום קודם ששקעה החמה, ועל זה נאמר ויחן את פני העיר.

לפיכך זכה יעקב אבינו לשכר זה, לפי שהוא החמיר על עצמו ושמר את השבת יותר מגבולות השבת, ולכן זכה לנחלה בלי גבולות.

מעשה לשבת

החמור ששבת

כדי דיבור, נטל רבי עמרם את הריתמה, הולך את החמור לתוך חצירו, במהירות פנה את אחד מהחדרים בביתו שהכיל כולו שני חדרים, הכניס את החמור לתוכו, מיהר להשיג משכניו שעורים ומאכלי בהמה להכין צידה לאורחה החדש.

אותו ליל שבת, ישב רבי עמרם הזקן עד שעה מאוחרת בלילה, ולמד ושינן את הסימנים ש"ח ושכ"ד באורח חיים, למען לא ייכשל חלילה באיזה עבירה של חילול שבת בעת טיפולו עם החמור.

וכשהשכים קום בבוקר קודם הנץ החמה כדרכו מימים ימימה, הקדים לתת את האוכל לפני החמור, קודם שיטעם הוא דבר מה, כדי לקיים מה שנאמר ונתתי עשב בשדך לבהמתך - ואכלת ושבעת, קודם לבהמתך, ואחר כך ואכלת. ואחרי שתיית כוס החמין, מיהר ונתן משקה לפני החמור, לקיים מה שנאמר והשקית את העדה - ואת בעירם, קודם את העדה ואחר כך את בעירם. וכך היה כל השבת עסוק וטרוד בדיני התורה הנוגעים לטיפול בבעלי חיים בכלל ובשבת בפרט, ובדיני שמירת פיקדון וכל המסתעף מכך.

ביום ראשון, כששב הרוכל ליטול את חמורו, החל רבי עמרם לדבר עמו בהלכות שבת הנוגעות לטיפול בבהמה, והרוכל הפתיעו בגלותו בקיאות וידיעה נרחבת בכל ההלכות ופרטי הדינים. כיון שראה כך, הפטיר רבי עמרם ואמר, אשריך עיר הקודש שאפילו חמרים שבך יודעי תורה הם, לקיים מה שנאמר 'רוכבי אתונות צחורות יושבי על מדין, אפילו רוכבי האתונות ראוים להיות יושבי על מדין.

חיך הרוכל באירוניה ושאל:

"וכי לכבודו יש מקום בשביל חמור? כלום יודע הוא איך לטפל בחמורים?"

נענה רבי עמרם ואמר בריתחה:

"אמנם בחמורים אין אני יודע לטפל, מעולם לא טיפלתי בהם, אבל כרב בישראל לשעבר, יודע אני היטב איך לטפל ביהודים, ואני אומר לך שחילול שבת יש בדבר, ואתה משיבני בדברים בטלים שלא ממין הענין". ותוך

רבי עמרם בלוי זצ"ל זקנו של הצדיק הקנאי הנודע שנקרא על שמו, שימש כבר בצעירותו כרב בכמה עיירות במדינת סלובקיה, ובגיל ארבעים החליט לעזוב את הכל ולעלות לארץ הקודש עם ילדיו הקטנים, שם קבע את מקום מגוריו בקצה העיר שהיתה באותם ימים כולה סגורה בתוך החומות, בדרך המובילה לשער יפו, כשהוא פורש כליל מכל עיסוק שהוא ושוקע כולו בתורה ועבודת ה'.

אמרו עליו, שמימיו לא היה מביט על צורת בהמה שאינה טהורה, ועל אחת כמה וכמה שכל שיחת חולין על ענייני בהמות היתה אצלו מוקצה לחלוטין, שלא לדבר שלא הסכין מעודו לרכב על בהמה או לגדל חיה.

ואף על פי כן, פעם אחת בחייו, כשכבר זקן היה, אירח בתוך אחד מחדריו ביתו, למשך כל יום השבת, בהמה טמאה, כשהוא מטפל בה בצורה מיוחדת במינה.

הכיצד אירע הדבר? מעשה שהיה כך היה.

ערב שבת אחד בהתקרב זמן כניסת השבת, ראה רבי עמרם מבעל לחלון ביתו, ורוכל יהודי השב עם חמורו מאחד הכפרים הסמוכים בדרכו העירה, וחשש שמא אותו רוכל גר עמוק יותר בתוך העיר ויוביל את חמורו לתוך העיר כשכבר תיכנס השבת כפי מנהג ירושלים בשעה מוקדמת. תיכף ומיד ירד רבי עמרם מביתו וניגש אל הרוכל והזהיר אותו שלא ימשיך לחמור את חמורו, כי עוד מעט והשבת נכנסת בעיר הקודש.

"אבל מה אעשה?" שאל הרוכל, "ביתי הוא ברובע היהודים בתוך העיר, ומה אעשה עם חמורי?"

הרהר הזקן רבי עמרם רגע קט, והשיבו:

"את החמור תשאיר אצלי עד ליום ראשון בבוקר".

דבריהם הם זכרונם

הגאון רבי יצחק הוטנר בעל הפחד יצחק - כ' כסלו תשמ"א

היה רבי יצחק הוטנר יושב ודורש בכבשונו של עולם בפני בני עלייה אשר העמיקו חקר וירדו לעומק דבריו שנבעו ממקור מים חיים בסוגיות האגדה על פי דרכו העיונית של המהר"ל מפראג. וכשהיה מגיע לדבר בעניינה של השבת, היו הדברים גולשים ממעמקי עיון רוחו, ומתוך זה יצא ושידד מערכות בעיון תפארתה של השבת, כפי שנקבץ בספרו 'פחד יצחק' על שבת קודש.

נצא ונשאב מים חיים מעומק הבאר של הפחד יצחק, בגודל עניינה של ההכנה לשבת קודש:

הלכה פסוקה היא בשולחן ערוך שההכנות לשבת בערב שבת, מתחילות מבוקר יום השישי. ובגמרא למדו הלכה זו מהכתוב 'והכינו את אשר יביאו' תיכף להבאה הכנה, ומכיון שהבאת הלחם משנה של העומר היתה באה ביום השישי תיכף בבוקר, ממילא ההכנה לשבת מתחילה אז. פשוט הוא הדבר - אומר הפחד יצחק - שאין כאן דין של זריזות בעלמא להקדים את ההכנה בבוקר כמו בדינים אחרים, שהרי הלכה זו נאמרה במסויים לגבי ההכנות לשבת בערב שבת, ולא נזכר כאן בכלל ענין הזריזות.

רק האמת נגזנו כאן אור חדש במצוות הכנה לשבת בערב שבת, שאף שמצינו ענין ההכנה בכל המצוות, מכל מקום הכנת שבת בערב שבת הוא דבר שונה לגמרי. ויסוד הדבר, כשם שמצינו ברמב"ם שצריכים לשבת לייחל בכבוד ראש להקבלת פני השבת כמו שהוא יוצא לקראת המלך, והוא כמו שצריכים לצפות לישועה ולגאולה השלמה, שכן השבת היא מעין עולם הבא, והציפיה לשבת מעין יום שכולו שבת, היא מעין הציפיה לישועה הכללית. וגם ההכנה לשבת מערב שבת, הרי היא המצוה המעשית של ציפיה זו, ולכן תיכף בבוקר יום השישי צריך הוא להתחיל בפעולות ההכנה, לא מגדר זריזות בעלמא, אלא היא ציפיה ליום השבת, שהוא מעין יום שכולו שבת.

רבי יצחק הוטנר זצ"ל

ילדי השבת

ילדים יקרים!

בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שְׁפוּלְנוּ שְׁמַעְנוּ בְּמַעֲמַד הַנִּשְׁגָּב בְּהַר סִינַי, וְשָׁנַכְתֶּבוּ לְאַחַר מִן בְּמִכְתָּב אֱלוֹקִים עַל שְׁנֵי לוחות אֲבָנִים אוֹתָם הוֹרִיד מִשָּׁה רַבִּינוּ בִּידוֹ, נִאֲמְרוּ שְׁתֵּי מְצוּוֹת מִיּוֹחַדוֹת אֶחָד אַחֲרֵי הַשְּׁנֵי, הָאֶחָד הוּא 'זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְהַשְּׁנִי הוּא 'כִּפַּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ'. שְׁתֵּי מְצוּוֹת אֵלוֹ, מִיּוֹחַדוֹת בְּמִינָם, בְּהִיוֹתָם מְצוּוֹת עֲשֵׂה הַיְחִידוֹת שְׁנֵאמְרוּ בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֶצְטוּיְנוּ בָּהֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה.

כְּשֶׁאֲנַחְנוּ עוֹזְרִים בְּבֵית לְהַכִּין אֶת צָרְכֵי הַשַּׁבָּת, מְעוֹזְרָה הִכֵּי קִטְנָה, וְעַד עוֹזְרָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה וְיוֹתֵר נְצַרְכָּת, אֲנַחְנוּ מְקַיְמִים אֶת שְׁתֵּי הַמְצוּוֹת הַמִּיּוֹחַדוֹת הַלָּלוּ, אֲנַחְנוּ זוֹכְרִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁ אוֹתָהּ קוֹדֵם כְּנִיסַתָּהּ, וְאֲנַחְנוּ מְכַבְּדִים בְּכִיבוּד אָב וְאִם בְּעוֹזְרָה שְׁאֲנַחְנוּ עוֹזְרִים בְּבֵית, וּבְכַךְ אֲנַחְנוּ גַם יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּהַבְטָחָה שְׁנֵאמְרָה בַּתּוֹרָה 'לְמַעַן יֵאָרִיכוּן יְמֵיךְ'.

בּוֹאוּ, נְקִיִּים אֶת הַמְצוּוֹת הַלָּלוּ בְּשִׂמְחָה וּבְאוֹשֶׁר, וְרַק טוֹבָה וּבְרָכָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלְקֵינוּ לְחַיִּים אַרוּכִים.

שַׁבַּת שְׁלוֹם.

משל ונמשל

איש עשיר החליט להשקיע הון עתק מכספו, כדי להקים בית מלון מפואר ביותר, שמהשכרת חדרי המלון יוכל להרויח רווחים נאים ולהתעשר יותר ויותר.

הביא העשיר אדריכלים ידועי שם עולמי, מהנדסים בעלי תואר רם, קבלנים מומחים, ובמשך זמן רב השקיע את כל כספו והונו, לצורך בניית המלון המפואר. יחד עם זה לא חסך כל עמל ויגיעה, והוא בעצמו היה קם מידי בוקר בשעה מוקדמת, יורד אל השטח, ועוקב בעצמו אחרי התקדמות הבניה לשביעות רצונו המלאה.

כעבור שנה וחצי, הסתיימה לה סוף סוף מלאכת הבנייה, הושלם המלון כשהוא בנוי בפאר והדר. כיון שראה הוא כמה נקי ויפה המקום, חשש שהאנשים שיבואו לשם ילכלכו ויקלקלו את המקום, עמד וסגר את המקום על מנעול ובריח כדי שאף אחד לא יתקרב לאיזור.

עבר שם אדם אחד ואמר לו: הוי סכל, כמה כסף השקעת, כמה כח ויגיעה עלה לך, וכל זה מתברר עכשיו שהיה לריק לגמרי בלי שום תועלת.

הנמשל: כל ימות השבוע אדם עומל ומתייגע במלאכת כפו, כדי שיהיה לו במה לחיות ולעבוד את עבודת ה'. והנה מגיע יום השבת, היום בו אינו עובד, ובמקום לנצל את זמן המנוחה לשעות עבודת ה', מבלה את זמנו בעניינים בטלים, הרי בכך מפסיד הוא את כל שעות היגיעה של ימות החול, הכל מתברר עכשיו שהיה לריק לגמרי בלי שום תועלת.

(עפ"י שם עולם פרק ה')

יכולה היא שתרחם

זכות הפצת הגליון
תעמוד לרפואתו השלימה והמהירה של
הילד משה יעקב בן יונה
בתוך שאר חולי ישראל

קח גם אתה חלק בהפצת גליון זה
והדפס כמה עותקים
להפצתם בבתי הכנסת באיזור מגוריך!

מסייעים להפיץ את אור השבת
ורואים ישועות

דולה זכות השבת להגן בעד התומכים והמסייעים
ברפואות, ישועות, פרנסה, וכל מילי דמיטב.

לתרומות והקדשות, לזכות ולע"ג,
וכן לפרסום בעלון:
052-7636030

קוראי עונג

לכבוד עורכי העלון התורני 'ישמחו' המייקר את ערך כבוד השבת.
רציתי לציין, שלפני כמה שבועות חל הייארצייט של המהר"ל מפראג זיע"א,
והושבני שהיה מן הראוי לפרסם שבפראג בזמן המהר"ל, היה מנהג שהיו
מתאספים לביכהנ"ס מוקדם קצת והיו משוררים בכלי נגינה כדי לקבל את
השבת בכלי שיר ושמוחה.

החותם בברכה
י. א. אשדוד

הערת המערכת:

אכן, מפורסם בכמה ספרים ('צרור החיים', 'אלה דברי הברית' מלמד להועיל')
שבבית הכנסת 'אלטנוי שול' בפראג, היו נוהגים באמירת 'מומור שיר ליום
השבת' ב' פעמים, פעם אחת כשהחזן עמד על הבימה בקבלת שבת, ופעם
נוספת כשהחזן ירד לפני העמוד קודם תפילת ערבית. ומוסרים שזה על פי
תקנת המהר"ל, כשמוסיפים שבזמן הקדום היו מנגנים בכלי נגינה בעת אמירת
'מומור שיר ליום השבת' בפעם הראשונה, כשעדיין היה מבעוד יום.
יש האומרים, כי הטעם לאמירת ב' פעמים, היה משום כך שרצו לנגן בכלי
נגינה, וכיון שבאמירת 'מומור שיר ליום השבת' מקבלים את השבת, לכן תיקנו
שיאמרו ב' פעמים, כדי שקבלת השבת תהיה רק בפעם השנייה.
יש הנותנים טעם אחר לכך, שהמנהג של המקובלים בצפת היה לומר פעם
אחת מומור שיר ליום השבת בשדה, ופעם נוספת בביתה"ג. ולזכר כך נהגו
בפראג לומר פעם אחת באמירה על הבימה, וזכר למנהג שיוצאים לשדה
בקבלת שבת, ואח"כ אומרים שוב על העמוד בפעם שנייה.

לחידודי

כללים לעניית תשובות:

- לכתוב בכל תשובה בכותרת, לאיזה מספר גליון בו פורסם השאלה, מתייחסת התשובה.
- לכתוב בכל תשובה, מה המקור לתשובה [מראה מקום מפורט].
- לכתוב שם משפחה וכתובת, [במדה ואין רוצים בפרסום השם במקרה של זכיה, נא לציין כן בפירוט].

את התשובות ניתן לשלוח

לפקס: 02-6513418
או לדוא"ל המערכת:
ysmechu@gmail.com
בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים

**היכי תימצוי, שאדם שלא קיבל עדיין על עצמו קבלת שבת ולא
חל עליו שבת כלל, יהיה אסור בעשיית מלאכה ממלאכות שבת
בדבר מסויים, ואף ייאסר בטלטול מוקצה מסויים?
צויין, כי הדברים תלויים במחלוקת, ואין הכל מודים בדינים אלו.**

**שאלה זו נשאלה בשבוע שעבר (גיליון מספר 9) בנוסח אחר,
אך היות ולא התקבל עדיין במערכת תשובה נכונה על
שאלה זו, אנו חוזרים ומציגים את השאלה בצורה שונה.**

זמני כניסת ויציאת השבת

שבת וישלח

ירושלים	בני ברק	חיפה
4.00	4.13	4.03
הדלקת הנרות:		
5.15	5.16	5.14
מוצאי שבת:		
5.52	5.48	5.49
ר"ת:		

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל. לזכוי הרבים נא הדפיסו והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,
ולהערות הצעות ותרומות:
ysmechu@gmail.com